

Aan: Eerste Kamer
Commissie VWS
postbus@eerstekamer.nl

Van: De CVP Wzd-aanbieders (Zorgstem, het LSR, Adviespunt Zorgbelang, Quasir)

Contactpersonen: a.oudshoorn@zorgstem.nl 06 36 29 45 03
w.oosterwijk@zorgstem.nl 06 40 91 06 84

Betreft: 35667 reactie op memorie van antwoord en beslisnota van 2 juli 2021

Datum: 4 juli 2021

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Met deze brief willen wij reageren op de reactie van de staatssecretaris van VWS aangaande de cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang (CVP Wzd) in de behandeling van wetsvoorstel 35667. De aanbieders CVP Wzd vullen deze belangrijke rechtsbeschermende rol voor zeer kwetsbare cliëntendoelgroepen in vanuit de opdracht van de Zorgkantoren. De opdracht omvat dat wij ons houden aan de Wzd, het kwaliteitskader CVP Wzd en nadere richtlijnen daaruit vanuit de Stichting landelijke faciliteit CVP (LFCVP). Dit kwaliteitskader CVP Wzd is voorafgaand aan de Wzd ontwikkeld voor de CVP Wzd met subsidie vanuit het ministerie van VWS. Alle invulling en ontwikkeling van de CVP Wzd is hierop gebaseerd.

Omdat onze opdracht niet wettelijk geborgd is, heeft er ruimte voor discussie over de CVP Wzd kunnen ontstaan en daaruit belemmeringen voor onze opdracht. Dit geeft voor ons als aanbieders CVP Wzd een lastige situatie op dit moment met daaruit de behoefte dat binnen een afzienbaar termijn de opdracht van de CVP Wzd, die wij van het zorgkantoor ontvangen hebben, wettelijk te borgen. Dit is mogelijk in de Wzd onder artikel 57.4c. Wachten op de wetsevaluatie zou te lang in beslag nemen om deze onwenselijke situatie op te heffen. Daarnaast is aanpassing nodig om alle cliënten die vallen onder de Wzd ongeacht zorgfinancieringswet eenzelfde takenpakket van de CVP Wzd beschikbaar te laten hebben voor een gelijkwaardige rechtsbescherming.

Concreet zijn wij op zoek naar toezeggingen binnen afzienbare termijn aangaande de volgende punten;

- Proactieve locatiebezoeken door de CVP Wzd vinden ook aan WLz cliënten die in niet geregistreerde locaties zorg ontvangen plaats.
- Proactieve locatiebezoeken door de CVP Wzd vinden plaats in de directe zorgomgeving van de client zoals afdelingen, groepen etc.
- Wettelijke borging van het kwaliteitskader CVP Wzd en daaruit voortvloeiende richtlijnen van de LFCVP
- Eenduidige dienstverlening vanuit de CVP Wzd aan alle cliënten vallend onder de Wzd, ongeacht de zorgfinanciering.

Wet en Kwaliteitskader CVP Wzd

De staatssecretaris van VWS geeft aan dat bijvoorbeeld locatiebezoeken niet direct voortvloeien uit de wet, maar uit het kwaliteitskader CVP. Dit kwaliteitskader CVP is als inhoudelijk kader ontwikkeld door de beroepsvereniging BeVeZo (met subsidie van het ministerie van VWS) voor de CVP Wzd voorafgaande aan het ingaan van de Wzd. De staatssecretaris geeft aan dat de brancheverenigingen zich niet geïnteresseerd hebben aan dit kwaliteitskader CVP Wzd en dat dit voor verwarring nu zorgt. De brancheverenigingen hebben destijds echter bedankt voor de uitnodiging om te participeren in de ontwikkeling van het kwaliteitskader CVP. Wel zijn enkele zorgaanbieders toen betrokken geweest naast alle overige veldpartijen. Naast de Wzd is het kwaliteitskader CVP Wzd hetgeen waar de aanbieders CVP Wzd vanuit hun opdracht aan moeten voldoen met toezicht daarop vanuit de LFCVP .

Vragen:

Is vanuit het feit dat de brancheverenigingen eerder bedankt hebben om deel te nemen aan de ontwikkeling van het kwaliteitskader CVP Wzd het wel de juiste weg om wederom met alle veldpartijen in gesprek te gaan over de inhoud van de CVP Wzd terwijl dit door de beroepsvereniging BeVeZo al in 2019 is vastgesteld en alle ontwikkelingen en de opdracht aangaande de CVP Wzd op de Wzd en het kwaliteitskader CVP Wzd hebben plaatsgevonden? De CVP Wzd wordt sinds 2020 ingevuld via deze inhoudelijke opdracht. Is deze gang van zaken van opnieuw breed veldoverleg over de inhoud van de CVP Wzd juist niet een grote belemmering voor het goed tot stand komen van de rechtsbescherming vanuit de CVP Wzd?

Is het geen verwarring die is ontstaan vanuit de brancheverenigingen, maar een visie op de CVP Wzd? Is het wettelijk borgen van het kwaliteitskader CVP Wzd niet de weg om verwarring weg te nemen? Is het gesprek wat met de branches gevoerd moet worden niet vooral een behoefte aan goede voorlichting over de CVP Wzd en informerende middelen over de CVP Wzd om hen te helpen deze nieuwe en voor hun spannende rol een plek te geven in de zorgomgeving?

In maart 2020 heeft de Stichting landelijke faciliteit CVP contact met het ministerie van VWS gehad om het kwaliteitskader CVP Wzd in een besluit te borgen. Er zijn voorstellen ingebracht om dit tot stand te brengen. Waarom is daar toen door de bewindspersonen van VWS geen invulling aan gegeven?

Lopend traject met het veld

De staatssecretaris geeft aan dat de concrete taakinvulling van de CVP op dit moment onderwerp van een lopend traject is, waarin gesprekken worden gevoerd tussen VWS, de landelijke faciliteit CVP (LFCVP), de CVP-aanbieders, cliëntenorganisaties en brancheorganisaties. Het doel van dit traject is volgens de staatssecretaris om tot gezamenlijke werkafspraken te komen .

Dit huidige overlegtraject geeft echter veel discussie en weinig progressie terwijl op dit moment juist nodig is dat een aantal zaken wettelijk geborgd worden voor de rechtsbescherming vanuit de CVP Wzd. Wachten op de wetsevaluatie en uitwerking daarvan kan zomaar enkele jaren op zich laten wachten wat onwenselijk is. Zoals eerder aangegeven is de opdracht voor de CVP Wzd al voor de

ingang van de Wzd ontwikkeld en is opnieuw discussie hierover zeer onwenselijk. Wettelijke borging van de opdracht is de verheldering die nodig is. Overigens denken wij in de reactie van de staatssecretaris te lezen dat de problemen herkend worden.

Vraag;

Is gezien de opdracht van de CVP Wzd al bekend is, het gesprek dat gevoerd moet worden niet vooral een gesprek over nadere informatie en uitleg over de CVP Wzd aan de zorgaanbieders in plaats van het opnieuw bepalen van de inhoud van de CVP Wzd?

Signaleren bij IGJ

De staatssecretaris geeft meerdere keren aan dat de CVP Wzd kan signaleren aan de IGJ als er belemmeringen in het functioneren ontstaan. Denk hierbij aan het geen toegang krijgen om proactieve locatiebezoeken in de directe zorgomgeving af te leggen.

Omdat het kwaliteitskader CVP Wzd niet wettelijk geborgd is, kan er niet gesignaleerd worden door de CVP Wzd/aanbieders CVP Wzd als bijvoorbeeld proactief locatiebezoek belemmerd wordt door een zorgaanbieder. Een signalering moet altijd om een tekortkoming in cliëntrecht gaan. De IGJ heeft aangegeven in gesprek met de CVP aanbieders en de LFCVP te kijken naar de wet als zij een signalering binnenkrijgen. Vanuit gebrek aan wettelijke borging van het kwaliteitskader CVP Wzd kan er dus vanuit de CVP Wzd nu niet gesignaleerd worden over bijvoorbeeld belemmering van toegang door een zorgaanbieder ten aanzien van proactieve locatiebezoeken in de directe zorgomgeving. Overigens heeft de IGJ aangegeven te herkennen dat er zorgaanbieder niet geregistreerd staan terwijl dit wel zou moeten. Drempels voor niet registreren zijn het niet herkennen van onvrijwillige zorg, vaak onbewust onbekwaam en de regelplicht als je je wel onder de wet schaart.

Vragen;

Herkent de staatssecretaris dat het niet wettelijk geborgd zijn van de inhoud van de CVP Wzd uit het kwaliteitskader CVP Wzd beperkingen geeft ten aanzien van de signalerende taak van de CVP Wzd?

Rechtsongelijkheid

Alleen WLz cliënten in geregistreerde locaties hebben recht op het hele takenpakket van de CVP Wzd

Zorgaanbieders registreren zich in het locatieregister als zij vinden dat zij onvrijwillige zorg leveren. Vanuit onze opdracht voor de CVP Wzd bezoeken wij alle Wzd cliënten die WLz gefinancierde zorg ontvangen vanuit onze proactieve locatiebezoeken. Dit zowel bij geregistreerde als bij niet geregistreerde locaties. Onze ervaring is dat wij met regelmaat onvrijwillige zorg tegenkomen in de contacten met cliënten van niet geregistreerde locaties. Daaruit kunnen wij de cliënt ondersteunen en de zorgaanbieder een signaal geven dat zij zich dienen te registreren om deze zorg te kunnen leveren en de Wzd hiertoe ter hand dienen te nemen.

Eind vorig jaar is vanuit het ministerie van VWS aan de LFCVP en de aanbieders CVP aangegeven dat de niet geregisteerde locaties WLz geen proactieve locatiebezoeken meer behoren te krijgen en de ondersteuning alleen op vraag kan. Deze kaders van het ministerie van VWS zijn als uitgangspunt naar de veldpartijen gestuurd. Hieruit is er een beperking opgetreden om de taken van de CVP Wzd voor cliënten van niet geregistreerde locaties, WLz gefinancierd uit te voeren.

Deze beperking was er al voor niet WLz gefinancierde zorg, deze cliënten hebben geen recht op voorlichting vanuit de CVP Wzd vanuit de opdracht van de financierder voor deze doelgroepen, het ministerie van VWS. Daaruit is er een verminderde mogelijkheid om gebruik te kunnen maken van de CVP Wzd voor Wlz cliënten in niet geregistreerde locaties en niet Wlz cliënten. Kortom deze cliënten moeten de CVP Wzd zelf kunnen vinden. Voor de cliëntendoelgroepen van de Wzd is het vanuit hun beperkingen essentieel om de CVP Wzd te kunnen ontmoeten via proactieve locatiebezoeken in de directe zorgomgeving zoals ook in het kwaliteitskader CVP vermeld.

Kern is de vraag: hoe willen wij in Nederland omgaan met kwetsbare mensen die niet het vermogen hebben om zelf melding te maken dat er bij hen onvrijwillige zorg wordt toegepast waar zij last van hebben? Die wonen soms in locaties van een zorgaanbieder die zich onvoldoende bewust zijn van het feit dat zij onvrijwillige zorg toepassen en daardoor de betreffende locaties niet hebben geregistreerd. Als de CVP Wzd de proactieve locatiebezoeken niet aan alle cliënten die onder de Wzd vallen kunnen afleggen ontstaat er een rechtsongelijkheid m.b.t. toegang tot de CVP Wzd en daaruit minder rechtsbescherming.

Vragen;

Is er wel, als de CVP Wzd niet alle cliënten vallend onder de Wzd proactief op locaties kan bezoeken, sprake van een gelijkwaardige rechtsbescherming vanuit de CVP Wzd? Dit bezien vanuit het feit dat de cliëntendoelgroepen Wzd vanuit hun beperkingen juist de CVP Wzd nabij moeten hebben voor toegang tot de CVP Wzd zoals in het kwaliteitskader CVP Wzd staat omschreven?

Met vriendelijke groet,

Zorgstem
het LSR
Adviespunt Zorgbelang
Quasir